

ZELENA ŠKRINJA 01. STUDENOGA 2019.

KLANJEC

Stoji grad Cesargrad

Uz vidike na prekrasnu dolinu Zelenjak, koja će za koji mjesec zaokružiti 70 godina statusa zaštićenog područja, uz povijest i važnost grada kao kulturne baštine, Cesargrad je zanimljivo odredište turistima koji i sad traže informacije i putokaz prema zidinama.

Utihnuli su i zadnji akordi melodija zahvala jeseni na lijepom klanječkom trgu, raspoređeni štandovi, razišli se građani i seljaci, plemićka mladež otplesala zadnji ples. A on stoji, nadgleda gradić u dolini, Sutlu što ga dijeli od Kunšperka, vršnjaka s kojim dijeli istu žalosnu sudbinu zaborava i propadanja. Broji dane, ispraća jeseni i godine. Ove je godine okrugla 620 - godišnjica od prvog mu spomena imena 1399. Malo se tko sjetio njegovog rođendana. Komu je još važna ruina značajna za povijest i kulturnu baštinu Hrvatskog zagorja? Pa, prošla su stoljeća! Malo kome. Cesargrad je nesumnjivo iznio glavnu ulogu u velikoj hrvatsko - slovenskoj Seljačkoj buni 1573. kad je krajem siječnja zaiskrila prva iskra iz ruke Ilije Gregorića i zapalila grad. Bitka u Stubici zabilježena je nešto kasnije, 9. veljače. Cesargrad je tada bio u vlasništvu obitelji Erdődy koji su dali 5 hrvatskih banova i 15 župana Varaždinske županije, sve dok, kako piše Gjuro Szabo, Muki, (Ivan Nepomuk!) kasniji odrod Erdődy, nije sve rasprodao.

Danas je utvrda kao mjesto početka bune nedovoljno prezentirana u stalnom postavu Muzeja seljačkih buna. Već je 1973. Klanjčan Antun Augustinčić, autor spomenika Matiji Gupcu i Seljačkoj buni, predlagao da se u Muzej uvrsti i utvrda Cesargrad. Ustanova Muzeji Hrvatskog zagorja formirana je 1992., a tadašnji župan dr. Franjo Kajfež obećao je regulirati status Cesargrada kojim će grad programski uvrstiti kao dio Muzeja seljačkih buna u Gornjoj Stubici. Ali se nije dogodilo. Grad Klanjec je 2008. kod Hrvatskog restauratorskog zavoda dao izraditi elaborat i prijedlog projekta s okvirnim troškovnikom. Arheološki radovi i građevinska konzervacija utvrde planirani su u roku 5 godina, no, izvedeni su samo 2008. zbog nedostatka sredstava. Onda članovi Ogranka Matice hrvatske u Klanjcu pokreću akciju, traže sredstva kod Ministarstva turizma koje raspisuje natječaj na temu Kulturna baština u turizmu. Ni od toga ništa. Za spas ruševnog grada zainteresirane su sve klanječke udruge, planinari, ekolozi, lovci, vinogradari, Turistička zajednica, Kulturni centar, tim više što je utvrda Cesargrad upisana u Registar nepokretnih spomenika kulture RH. Uz vidike na prekrasnu dolinu Zelenjak, koja će za koji mjesec zaokružiti 70 godina statusa zaštićenog područja, uz povijest i važnost grada kao kulturne baštine, Cesargrad je zanimljivo odredište turistima koji i sad traže informacije i putokaz prema zidinama.

Ipak se kreće

Agilni i uporni članovi Ogranka MH, Nikola Filko, Brankica Greblički i šačica entuzijasta ogranka MH, aktivnog u Klanjcu dvadesetu godinu, uz pomoć zainteresiranih stanovnika, uspjeli su prikupiti sredstva za nastavak radova, skromna i dostatna za tek nekoliko dana radova krčenja vegetacije, čije korijenje rastače zidine nekad moćnog grada. Već započeti radovi omogućili su prilaz i pogled na zidine iz doline, a trebali bi se nastaviti ovih dana. Bogatoj povijesti i kulturnoj baštini klanječkog kraja i neumrlih djela slavni Klanjčana, obnovom i konzervacijom nekad najvećeg grada u Zagorju, grupica zaljubljenika u svoj kraj želi dati svoj doprinos s ciljem zaštite kulturne baštine i nacionalnog identiteta hrvatskog naroda. Stručni skup, izdavanje Zbornika radova Cesargrad u vremenu i prostoru, pripremljena dokumentacija i započeti radovi, dobar su temelj za mogućnost financiranja projekta iz EU fondova. Nadajmo se skorom rješenju i novom ruhu utvrde nad malim gradićem u dolini, tako značajnim u kulturi i povijesti hrvatskog naroda. (Dunja Horvatin)

